



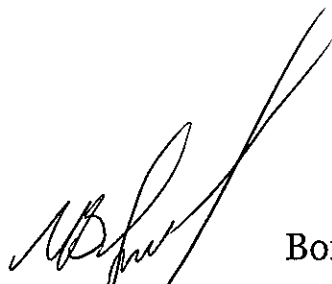

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind statutul municipiului Bălți.

Anexă:

1. Proiectul de lege (19 pagini);
2. Nota informativă (5 pagini).

 Deputați
Boris Marcoci
 Liliana Grosu

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>257</u>		
"30"	09	2021
Ora _____		

L E G E

privind statutul municipiului Bălți

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege dezvoltă prevederile art. 109 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova și reglementează principiile și atribuțiile autorităților administrației publice ale municipiului Bălți, bazele și garanțiile juridice, economice, financiare ale acestora, precum și relațiile dintre organele de stat și autoritățile administrației publice ale municipiului Bălți.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

1) *autorități ale administrației publice municipale* – autorități publice, luate în ansamblu, care sunt constituite și activează pe teritoriul municipiului Bălți pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor locuitorilor municipiului Bălți;

2) *Consiliul municipal Bălți* – autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes municipal. În teritoriul municipiului Bălți Consiliul municipal Bălți exercită atribuțiile autorității reprezentative și deliberative locale de nivelul întâi.

Articolul 2. Organizarea administrativ-teritorială a municipiului Bălți

(1) Municipiul Bălți (în continuare – municipiu), în calitate de unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea, este persoană juridică de drept public și deține în proprietate, în conformitate cu legea, un patrimoniu care este separat de proprietatea statului și a altor unități administrativ-teritoriale. În componența municipiului intră unitățile administrativ-teritoriale autonome satele Elizaveta și Sadovoe.

(2) Unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi sunt incluse în componența municipiului prin Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

(3) Municipiul Bălți este un centru politic, administrativ, cultural, spiritual, istoric, științific și educațional din nordul Republicii Moldova.

Articolul 3. Autoritățile administrației publice ale municipiului Bălți

(1) Administrarea publică a municipiului Bălți se realizează de către Consiliul municipal Bălți (în continuare – consiliul municipal), consiliile satești ca autorități reprezentative și deliberative ale populației municipiului Bălți, și de către primarul municipiului Bălți (în continuare – primar), primarii satelor ca autorități reprezentative și executive.

(2) Consiliul municipal și primarul exercită competențe și atribuții specifice autorităților publice locale de nivelul întâi în teritoriul municipiului Bălți și de nivelul al doilea – în raporturile cu satele din componența municipiului.

Articolul 4. Autonomia locală și raporturile dintre autoritățile publice ale municipiului

(1) Autoritățile administrației publice ale municipiului Bălți dispun de autonomie, consfințită și garantată prin Constituția Republicii Moldova și prin alte acte legislative.

(2) Raporturile dintre autoritățile administrației publice ale municipiului și cele ale satelor (comunelor) din componența acestuia se întemeiază pe principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune.

(3) Autoritățile centrale și cele locale, la fel ca și autoritățile publice de nivelul întâi și autoritățile publice de nivelul al doilea din municipiul Bălți, nu se află în raporturi de subordonare.

(4) Autoritățile administrației publice centrale nu pot delega competențe autorităților administrației publice municipale, inclusiv, de realizare a politicii de stat, fără alocarea de surse financiare, necesare pentru a se acoperi costul realizării competențelor respective.

(5) Autoritățile administrației publice de nivelul al doilea, delegând competențe autorităților administrației publice de nivelul întâi în cadrul municipiului, vor alocă în mod obligatoriu surse financiare, necesare pentru a acoperi costul realizării competențelor respective.

(6) Consiliul municipal Bălți are următoarele categorii de competențe:

- a) competențele delegate se realizează în modul prevăzut de lege sau de Guvern;
- b) competențele legale se realizează în conformitate cu legislația;

c) competențele asumate benevol nu pot să contravină competențelor delegate sau celor stabilite prin lege și se realizează în limitele alocațiilor din bugetul municipal.

Capitolul II

CONSILIUL MUNICIPAL

Articolul 5. Structura Consiliului municipal Bălți

(1) Consiliul municipal Bălți este constituit din 35 de consilieri, aleși pe baza pluralismului politic în condițiile Codului electoral, și se consideră legal constituit dacă sunt validate mandatele a cel puțin două treimi din numărul consilierilor stabilit de lege.

(2) Organizarea și funcționarea Consiliului municipal Bălți se reglementează de prezenta lege, de prevederile referitoare la organizarea și funcționarea consiliilor locale și raionale ale Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și ale Legii pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale nr.457-XV din 14 noiembrie 2003, precum și de Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului municipal Bălți.

(3) Pentru a-și organiza activitatea, consiliul municipal formează comisii consultative de specialitate, care își desfășoară activitatea în conformitate cu Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului municipal Bălți.

Articolul 6. Competențele consiliului municipal

(1) Consiliul municipal realizează următoarele competențe:

- 1) în domeniul organizării activității proprii:
 - a) își aprobă Regulamentul privind constituirea și funcționarea;
 - b) alege din rândul consilierilor președintele ședinței consiliului municipal;
 - c) alege, la propunerea primarului, viceprimarii, precum și îi eliberează din funcție, în condițiile prezentei legi și ale Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală;
 - d) numește, în bază de concurs desfășurat în condițiile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, secretarul consiliului;
 - e) modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu cu secretarul, delegă primarului competența evaluării performanțelor lui profesionale;

- f) aprobă rezultatele evaluării performanțelor profesionale ale secretarului;
- g) delegă primarului competențe care nu sunt interzise prin lege;

2) în domeniul managementului strategic al municipiului:

- a) aprobă studii, prognoze și programe de dezvoltare social-economică a municipiului;
- b) aprobă planul urbanistic general al municipiului, precum și planurile de amenajare a teritoriului;
- c) aprobă limitele admisibile de utilizare a resurselor naturale de interes local, programe de regenerare și de protecție a mediului;
- d) administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale municipiului;
- e) decide asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale și colaborarea cu agenți economici și asociații obștești din țară și din străinătate în scopul realizării unor acțiuni sau lucrări de interes comun;
- f) decide stabilirea de legături de colaborare, cooperare, inclusiv, transfrontalieră, și de înfrățire cu localități din străinătate;
- g) audiază conducătorii întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor care furnizează servicii și lucrări în interesul public al municipiului. Conducătorii în cauză vor prezenta informațiile și datele solicitate, cu excepția celor cu acces limitat conform legii;
- h) aprobă regulamente și instrucțiuni privind punerea în aplicare a legii, inclusiv, în domeniul comerțului, alimentației publice, publicității, transportului, deservirii sociale, ordinii publice, securității muncii, restituirea proprietății municipale;
- i) decide amplasarea obiectelor comerciale și necomerciale, cu impact asupra normelor de urbanism;
- j) aprobă normele de acumulare și administrare a deșeurilor;
- k) emite adresări organelor administrației publice centrale, în chestiuni de interes local, care urmează a fi examinate în cel mult 30 zile;

3) în domeniul controlului administrativ:

- a) decide efectuarea auditului intern;
- b) audiază rapoarte asupra executării documentelor privind managementul strategic;
- c) aprobă planurile propuse de primar privind lucrările de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, a altor unități economice, sociale, comunale și de agrement de interes municipal;
- d) aprobă, la propunerea primarului, constituirea, reorganizarea și lichidarea instituțiilor publice și întreprinderilor de interes municipal, participarea la constituirea societăților comerciale, asigurând funcționarea lor normală, în limitele competențelor și subvențiilor prevăzute în bugetul respectiv;

e) coordonează acoperire financiară, înființează, reorganizează și lichidează, la propunerea primarului, instituțiile de învățământ preșcolar, de învățământ primar, gimnazial, liceal, special și extrașcolar;

4) în domeniul administrării bunurilor proprietate municipală și a finanțelor publice:

- a) aprobă bugetul municipal, precum și modificarea lui, relațiile lui cu bugetele satelor din componența municipiului, modul de utilizare a fondului de rezervă, nomenclatorul lucrărilor și serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de către autoritățile/instituțiile bugetare și mărimea tarifelor aferente acestora; aprobă împrumuturile și rapoartele privind executarea bugetului municipal conform Legii nr.181 din 25 iulie 2014 privind finanțele publice și responsabilitățile bugetar-fiscale, Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală;
- b) exercită drepturile de proprietar ale bunurilor proprietate municipală;
- c) aprobă, la propunerea primarului și în limitele competențelor sale, cuantumul impozitelor și taxelor locale, modificarea acestora, acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar;
- d) administrează și efectuează controlul asupra impozitelor și taxelor locale, modul și termenele de plată a acestora;
- e) decide darea în administrare, comodat, concesionare, arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al municipiului, precum și a serviciilor publice de interes local, acordarea facilităților, în condițiile legii;
- f) decide vânzarea, privatizarea, concesionarea, darea în arendă, în locațiune ori în comodat a bunurilor domeniului privat al municipiului, în condițiile legii;
- g) aprobă, în condițiile legii, norme specifice și tarife pentru instituțiile publice din subordine și serviciile publice de interes local;
- h) decide, în condițiile legislației în vigoare, tăierea, defrișarea arborilor și arbuștilor din spațiile verzi proprietate publică a unității administrativ-teritoriale și/sau strămutarea lor;
- i) decide înființarea instituțiilor publice de interes local, organizează serviciile publice de gospodărie comună, determină suportul financiar în cazul cheltuielilor bugetare, stabilește regulile de asigurare a curățeniei în localitate;
- j) decide, în condițiile legii, înființarea întreprinderilor municipale și societăților comerciale sau participarea la capitalul statutar al societăților comerciale;
- k) decide, în condițiile legii, conjugarea eforturilor cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și colaborarea cu agenți economici și asociații obștești din țară și din străinătate, reprezentanțele altor state sau localități din alte state, în scopul realizării unor acțiuni sau sarcini de interes comun;

- l) aprobă, la propunerea primarului, organigrama și statele primăriei, ale structurilor și serviciilor publice din subordinea Consiliului local, precum și cuantumul premiului anual al persoanelor cu funcție de demnitate publică;
- m) aprobă simbolică unității administrativ-teritoriale, atribuie sau schimbă denumirile de străzi, piețe, parcuri și scuaruri, stabilește data celebrării hramului localității respective, conferă cetățenilor Republicii Moldova și celor străini cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al municipiului, în condițiile legii.

(2) Prevederile referitoare la organizarea și funcționarea consiliilor locale și raionale din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală se vor aplica în modul corespunzător Consiliului municipal Bălți, ținându-se cont de dispozițiile prezentei legi.

Articolul 7. Ședințele consiliului municipal

(1) Consiliul municipal se întrunește în ședință ordinară, cu ordinea de zi propusă, nu mai rar de o dată în 3 luni, la convocarea primarului, cu excepția primei ședințe.

(2) Consiliul municipal se poate întruni în ședință extraordinară, cu ordinea de zi propusă, ori de câte ori este necesar, la inițiativa primarului ori la cererea în formă scrisă a cel puțin o treime din numărul consilierilor aleși.

(3) Dispoziția primarului ori a interimarului său privind convocarea consiliului municipal se emite cu cel puțin 5 zile înainte de ședința ordinară și cu cel puțin 3 zile înainte de ședința extraordinară.

(4) În baza dispoziției privind convocarea consiliului municipal, fiecărui consilier i se expediază o înștiințare, în care se indică ordinea de zi, data, ora și locul desfășurării ședinței și modul de luare de cunoștință cu proiectele de decizii. Înștiințarea va fi semnată de secretarul consiliului municipal.

(5) Dacă primarul ori interimarul său refuză convocarea consiliului municipal în ședință extraordinară, inițiată de un grup de cel puțin o treime din consilierii aleși, acesta este în drept să convoace de sine stătător consiliul municipal în ședință extraordinară conform Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

(6) În caz de necesitate, primarul ori interimarul său convoacă consiliul municipal în ședință urgență.

(7) Ședința consiliului municipal este publică și durează până la examinarea tuturor întrebărilor incluse în ordinea de zi. Ședința consiliului municipal poate fi întreruptă la decizia consiliului municipal sau în cazurile prevăzute de lege, sau de Regulamentul consiliului.

Articolul 8. Adoptarea deciziilor de către consiliul municipal

(1) Ședința consiliului municipal, cu excepția celei de constituire, este deliberativă dacă la ea participă cel puțin jumătate din consilieri.

(2) Deciziile consiliului municipal se adoptă cu votul majorității consilierilor municipali prezenți la ședință, cu excepția cazurilor în care legea sau regulamentul consiliului prevede un număr mai mare de voturi. În cazul parității de voturi, nu se adoptă nici o decizie, dezbaterile fiind reluate în ședința următoare.

(3) Deciziile sunt semnate de președintele ședinței și se contrasemnează de secretarul consiliului municipal. În cazul în care președintele ședinței este în imposibilitate de a semna deciziile, acestea vor fi semnate de persoana împuternicită de consiliul municipal.

Articolul 9. Secretarul consiliului municipal

(1) Secretarul consiliului municipal este și secretar al municipiului.

(2) Funcția de secretar al consiliului municipal se ocupă prin concurs, desfășurat în condițiile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. În funcția de secretar se va numi persoana licențiată în drept sau în administrație publică.

(3) Prevederile alin. (2) se aplică doar în cazul vacanței funcției de secretar. Vacanța intervine în cazul demisiei, decesului sau eliberării din funcție a persoanei care a ocupat-o în temeiurile și în condițiile prevăzute de Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(4) Secretarul consiliului beneficiază de stabilitate în funcție și cade sub incidența Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(5) Eliberarea din funcția de secretar se efectuează în condițiile legii la propunerea primarului sau a unei treimi din numărul consilierilor aleși prin decizia consiliului municipal adoptată cu votul majorității consilierilor aleși.

(6) Pe perioada absenței secretarului, atribuțiile acestuia vor fi exercitate de un alt funcționar public al primăriei desemnat de consiliul municipal.

Articolul 10. Atribuțiile secretarului consiliului municipal

(1) Secretarul consiliului municipal exercită următoarele atribuții de bază:

- a) asigură informarea în mass-media și pe pagina oficială despre convocarea consiliului municipal;
- b) participă la ședințele consiliului municipal;
- c) oferă avize la proiectele deciziilor consiliului municipal și este responsabil pentru legalitatea acestora, contrasemnează deciziile;
- d) asigură buna funcționare a consiliului municipal și a primăriei;
- e) asigură buna decurgere a lucrărilor de secretariat;
- f) pregătește materiale la chestiunile puse în dezbateră consiliului municipal;
- g) timp de 5 zile, dacă legea nu dispune altfel, informează organele și persoanele interesate și le remite acte emise de consiliul municipal și primar;
- h) asigură desfășurarea consultărilor publice asupra proiectelor de decizii ale consiliului municipal și proiectelor de dispoziții cu caracter normativ ale primarului și informează populația despre deciziile adoptate și dispozițiile emise;
- i) primește și ține corespondența;
- j) eliberează extrase sau copii de pe orice document din arhiva consiliului municipal, cu excepția documentelor care conțin informații cu acces limitat în conformitate cu legea;
- k) păstrează ștampila și, în caz de necesitate, autentifică documentele cu ștampila;
- l) acordă ajutorul necesar consilierilor și comisiilor de profil ale consiliului municipal;
- m) consultă secretarii consiliilor locale din componența municipiului asupra problemelor de organizare și funcționare a consiliilor.

(2) Secretarul exercită și alte atribuții prevăzute de lege sau puse în sarcina sa de către consiliul municipal și/sau primar.

Articolul 11. Dizolvarea consiliului municipal

Consiliul municipal poate fi dizolvat înainte de expirarea mandatului în circumstanțele și în condițiile prevăzute de Codul electoral și de Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

CAPITOLUL III

PRIMARUL ȘI APARATUL SĂU

Articolul 12. Primarul și aparatul său

(1) În calitate de primar poate fi ales un cetățean al Republicii Moldova, cu drept de vot, care a împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 25 de ani, are capacitate deplină de exercițiu, are studii medii de specialitate sau studii superioare și nu este în incompatibilitate cu funcția publică.

(2) Primarul este autoritatea reprezentativă a populației municipiului Bălți și autoritatea executivă a consiliului municipal Bălți și, în limitele competenței sale, efectuează administrarea operativă a treburilor publice ale municipiului, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice municipale.

(3) Primarul reprezintă consiliul municipal Bălți în relațiile acestuia cu alte autorități publice, cu persoanele fizice și juridice din țară și de peste hotare, precum și în instanțele de judecată, în condițiile legii.

(4) Aparatul primarului este organ colegial, cu funcții consultative, constituit din viceprimari, secretarul consiliului și conducătorii subdiviziunilor primăriei, care conform statelor de personal sunt în subordinea nemijlocită a primarului.

(5) Primarul promovează de sine stătător și sub propria răspundere politică de personal, de asemenea, la discreția sa, numește conducătorii instituțiilor publice, în conformitate cu legislație în vigoare.

Articolul 13. Competențele primarului municipiului Bălți

(1) Primarul asigură activitatea autorității executive de exercitare a împuternicirilor administrației publice locale pe teritoriul municipiului Bălți. În activitatea sa primarul emite dispoziții executorii, le modifică, le revocă sau le suspendă, precum și verifică, modifică, suspendă sau anulează actele administrative emise de organele din subordine, în limitele competenței.

(2) Pe lângă atribuțiile prevăzute de Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, primarul mai exercită următoarele funcții/împuterniciri:

- 1) în domeniul administrării serviciilor municipale:
 - a) conduce activitatea primăriei;
 - b) elaborează și prezintă spre aprobare consiliului municipal Regulamentul privind constituirea și funcționarea primăriei;
 - c) stabilește atribuțiile viceprimarilor și le deleagă exercitarea unor atribuții ce îi revin;
 - d) elaborează și prezintă spre aprobare consiliului municipal organigrama și statele primăriei;
 - e) încheie contracte cu administratorii întreprinderilor municipale și directorii instituțiilor publice, în conformitate cu legislație în vigoare;

f) numește în funcție și suspendă raporturile de serviciu sau de muncă cu conducătorii subdiviziunilor, serviciilor, instituțiilor publice subordonate autorității administrației publice locale, cu personalul primăriei, stabilește atribuțiile lor, conduce și controlează activitatea lor, contribuie la formarea inițială, profesională și reciclarea acestora;

g) asigură implementarea programelor de dezvoltare a serviciilor prestate populației;

h) formează comisii și grupuri de lucru pentru diferite chestiuni de interes municipal, conduce activitatea lor;

i) administrează, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice locale; asigură funcționarea serviciului civil, a autorităților de tutelă și curatelă, contribuie la executarea măsurilor privind protecția socială și ajutorul social;

j) delegă angajații Primăriei și conducătorii organizațiilor și instituțiilor municipale în deplasări în interes de serviciu;

2) în domeniul asigurării tehnice și administrative a activității consiliului municipal:

a) asigură elaborarea proiectelor de decizii ale consiliului municipal și expertiza lor juridică, economică și de oportunitate, după caz;

b) asigură participarea reprezentanților primăriei, ai serviciilor publice municipale la ședințele consiliului municipal și ale comisiilor acestuia permanente;

c) asigură elaborarea strategiilor, prognozelor, planurilor și programelor de dezvoltare social-economică a municipiului, planurilor urbanistice și planurilor de amenajare a teritoriului, programelor de ocupare a forței de muncă;

d) asigură elaborarea programelor de dezvoltare și modernizare a bunurilor proprietate municipală;

e) asigură asistența tehnică, informațională și administrativă a activității consiliului municipal;

f) convoacă, în condițiile legii, ședințele ordinare, extraordinare și urgente ale consiliului municipal și participă la ele;

3) în domeniul reglementării normative a activității persoanelor fizice și juridice desfășurate pe teritoriul municipiului Bălți:

a) emite dispoziții care reglementează volumul serviciilor oferite și modul de prestare a lor în limitele bugetului municipal aprobat de consiliul municipal și în condițiile legislației în vigoare;

b) emite dispoziții privind administrarea, deservirea și construcția imobilelor din fondul locativ municipal, privind întreținerea infrastructurii și rețelelor ingineresti aferente;

c) eliberează autorizații și permisiuni pentru desfășurarea anumitor activități;

d) aprobă regulamente interne privind constituirea și funcționarea structurilor primăriei și a comisiilor de specialitate, privind dezbaterile documentelor, privind ținerea lucrărilor de secretariat și prelucrarea actelor administrative în cadrul procesului administrativ intern;

e) asigură înregistrarea și evidența troleibuzelor, mașinilor și vehiculelor utilizate la lucrările de construcție a drumurilor, care nu se supun înregistrării, precum și a mijloacelor de transport cu tracțiune animalieră în conformitate cu regulamentul-tip aprobat de Guvern;

f) asigură elaborarea studiilor de fezabilitate și propune spre aprobare listele obiectelor și serviciilor publice de interes local pentru realizarea proiectelor de parteneriat public-privat;

g) asigură controlul asupra publicității stradale și exterioare;

h) asigură controlul asupra activității în piețe, iarmaroace, parcuri, spații verzi, locuri de odihnă și agrement, comerț ambulant și întreprinde măsuri pentru funcționarea lor normală în cadrul legal;

i) asigură controlul asupra legalității activității obiectelor comerciale și necomerciale, coordonează amplasarea lor, în limitele competenței;

j) controlează și coordonează activitatea agențiilor, instituțiilor în domeniul sănătății publice, publice și private, inclusiv farmaciilor, din municipiu;

4) în domeniul administrării bunurilor proprietate municipală:

a) răspunde, în limitele competenței sale, pentru inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și ale celui privat ale municipiului;

b) asigură controlul administrării operative a bunurilor proprietate municipală în conformitate cu prevederile programului de dezvoltare a proprietății municipale;

c) asigură controlul executării și auditul contractelor de dare în administrare, de concesiune, de dare în arendă, comodat ori în locațiune a bunurilor domeniului public sau privat ale municipiului, precum și a serviciilor publice de interes local;

d) asigură controlul înstrăinării (vânzare, privatizare) a bunurilor domeniului public sau privat ale municipiului;

e) asigură controlul lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile legislației cu privire la locuințe, a altor unități economice, sociale, comunale și de agrement de interes municipal;

f) prezintă spre aprobare consiliului municipal proiectele de decizii privind înstrăinarea bunurilor domeniului privat al municipiului;

g) transmite în arendă (locațiune) de importanță și valoare mică, fără licitație, persoanelor fizice și juridice, bunurile proprietate a municipiului, în cazul în care termenul arenzii (locațiunii) nu depășește 5 zile calendaristice, fără drept de prelungire, sau, la transmiterea bunurilor în arendă (locațiune) pe ore, în cazul în care costurile pentru organizarea licitației sunt mai mari decât costul arenzii (locațiunii);

h) asigură elaborarea planului urbanistic general și documentației pentru construcții și amenajarea teritoriului și le prezintă pentru aprobare consiliului municipal;

i) dispune demolarea și/sau remedierea construcțiilor și obiectelor neautorizate, amplasate pe terenuri proprietate municipală, imobilelor aflate în

stare avariata și fără grija proprietarului, precum și restituirea bunurilor proprietate municipală din posesie ilicită străină;

j) ia decizii privind darea în exploatare a obiectelor construite, independent de afilierea departamentală și forma de proprietate;

5) în domeniul reprezentării intereselor administrației publice locale în întreprinderi municipale:

a) asigură administrarea și controlul activității întreprinderilor municipale, asigură formarea inițială și continuă a acestora, numește temporar persoana responsabilă în cazul imposibilității conducătorului de a-și exercita funcțiile;

b) asigură elaborarea și implementarea politicilor în cadrul instituțiilor publice municipale, întreprinderilor municipale și al societăților comerciale în care municipiul are o cotă-parte;

c) asigură subsidierea întreprinderilor municipale pentru satisfacerea necesităților fondatorului.

6) în domeniul colaborării cu societatea civilă:

a) asigură informarea publicului, atât nemijlocit, cât și prin mass-media, despre politicile municipale și implementarea lor;

b) asigură antrenarea reprezentanților societății civile la activitatea grupurilor de lucru și a structurilor colegiale care participă la procesul decizional;

c) organizează audieri publice, sondaje ale opiniei publice în condițiile legislației în vigoare;

d) organizează și desfășoară, la nivel municipal, activități științifice, de instruire și educație, culturale, sportive și de lucru cu tineretul;

e) încheie și execută acordurile de colaborare;

7) în domeniul colaborării cu autoritățile administrației publice centrale:

a) asigură coordonarea reciprocă a acțiunilor de interes municipal cu autoritățile administrației publice centrale;

b) în calitate de președinte al comisiei municipale pentru situații excepționale, în comun cu serviciile publice desconcentrate ale autorităților centrale de specialitate, ia măsuri de prevenire și diminuare a consecințelor calamităților naturale, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor, epifitotiilor și epizootiilor și, în acest scop, dispune, cu titlu executoriu, mobilizarea populației, agenților economici și instituțiilor publice din municipiu, după caz;

c) acordă asistență în limitele competenței, la solicitarea reprezentanțelor acreditate a altor state în Republica Moldova;

d) în limitele competențelor, întreprinde măsuri pentru asigurarea ordinii publice, asigură coordonarea activității poliției municipale, dă indicații, în caz de necesitate, către serviciul situații excepționale, serviciul intervenții gaze, serviciul de medicină urgentă, inspecția ecologică, inspecția în construcții, operatorii de

livrare a energiei electrice, energiei termice, apei, gaze, combustibile, telecomunicații și alte instituții, în scopul protejării intereselor comunității locale;

8) în domeniul colaborării cu alte autorități ale administrației publice locale:

a) participă la constituirea și activitatea asociațiilor autorităților publice locale;

b) încheie și execută acordurile de colaborare;

c) participă la asociațiile internaționale ale autorităților publice locale;

9) în domeniul administrării resurselor financiare și al bugetului municipiului Bălți:

a) asigură elaborarea proiectului bugetului municipal Bălți pe anul următor și a raportului privind executarea bugetului și le prezintă consiliului municipal spre aprobare, conform prevederilor din legea nr.181 din 25 iulie 2014 privind finanțele publice și responsabilitățile bugetar-fiscale, nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale;

b) exercită funcția de administrator al bugetului municipal în conformitate cu Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Legea nr.181 din 25 iulie 2014 privind finanțele publice și responsabilitățile bugetar-fiscale;

c) asigură încasarea veniturilor proprii prevăzute de Titlurile VI, VI¹, VII ale Codului Fiscal al RM;

d) înaintează spre examinare consiliului municipal proiecte de decizii privind stabilirea mărimii impozitelor și taxelor locale;

e) prezintă consiliului municipal, de comun acord cu autoritatea publică competentă, documentația pentru contractarea creditelor și împrumuturilor, inclusiv pentru emisiunea obligațiunilor municipale;

f) dispune de mijloacele bugetului municipal, asigură utilizarea lor conform destinației, asigură monitoringul financiar, înaintează propuneri privind rectificarea bugetului municipal.

Articolul 14. Interimatul funcției de primar

(1) În cazul încetării înainte de termen a mandatului, al suspendării din funcție sau al aflării primarului în imposibilitatea de a-și exercita atribuțiile, interimatul se asigură de drept de către un viceprimar.

(2) Dacă viceprimarul, din motive obiective, refuză interimatul funcției de primar sau dacă primarul și viceprimarii sunt suspendați din funcție concomitent, sau, din anumite cauze, aceste funcții devin vacante, consiliul local împuternicește, în termen de 5 zile, o altă persoană să exercite temporar atribuțiile primarului.

(3) În caz de absență temporară, primarul poate delega, sub proprie răspundere, exercitarea atribuțiilor sale unui viceprimar sau, după caz, secretarului consiliului pe întreaga durată a absenței sale.

Articolul 15. Viceprimarii municipiului

(1) Municipiul Bălți are 3 viceprimari. Numărul de viceprimari poate fi mărit prin decizia consiliului municipal, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși.

(2) Viceprimarul este ales la propunerea primarului prin decizia consiliului municipal, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși. În cazul în care proiectul de decizie privind alegerea în funcția de viceprimar a candidaturii propuse este exclus de pe ordinea de zi la 2 ședințe consecutive de către consiliul municipal sau nu întrunește numărul necesar de voturi la 2 ședințe consecutive, primarul numește viceprimarul prin dispoziție, care se aduce la cunoștința consiliului municipal.

(3) Viceprimarul este eliberat din funcție la propunerea primarului prin decizia consiliului municipal, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși. În cazul în care proiectul de decizie privind eliberarea din funcția de viceprimar este exclus de pe ordinea de zi la 2 ședințe consecutive de către consiliul municipal sau nu întrunește numărul necesar de voturi la 2 ședințe consecutive, primarul eliberează viceprimarul din funcție prin dispoziție, care se aduce la cunoștință consiliului municipal.

(4) Viceprimarul exercită atribuțiile stabilite de către primar și poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare. Viceprimarului i se pot aplica sancțiuni disciplinare prin dispoziția primarului.

(5) Viceprimarii cad sub incidența Legii privind statutul alesului local.

Articolul 16. Primăria municipiului Bălți

(1) Primăria municipiului Bălți este o structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale, dispune de personalitate juridică, cont trezorerial și ștampila proprie cu imaginea Stemei de Stat.

(2) Primăria, ca structură funcțională, își exercită atribuțiile stabilite de Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și sub conducerea primarului exercită următoarele funcții:

- a) asigură condițiile pentru activitatea de secretariat; audiența cetățenilor, examinarea petițiilor;
- b) coordonează activitatea comisiilor create în cadrul consiliului municipal;
- c) participă la elaborarea și realizarea programelor de privatizare;

- d) asigură și supraveghează organizarea consultărilor publice, alegerilor, recensământului, manifestațiilor;
- e) eliberează certificate de urbanism, autorizații de construire și autorizații de desființare, titlurile de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren, bonuri de repartiție și alte acte administrative cu caracter individual.
- f) participă la darea în exploatare a obiectelor, indiferent de apartenența lor departamentală și tipul de proprietate; asigură regimul proprietății funciare a municipiului în conformitate cu legislația funciară;
- g) asigură executarea dispozițiilor primarului, inclusiv, privind demolarea și/sau demontarea construcțiilor neautorizate amplasate pe terenuri proprietate municipală, a publicității neautorizate, a unităților comerciale neautorizate de orice tip, de evacuare a comerțului stradal neautorizat, de evacuare a deșeurilor și lichidare a gunoiștelor, în mod forțat;
- h) coordonează cu organul de probațiune lista obiectelor cu destinație socială pentru executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității;
- i) înaintează propuneri privind reglementarea proceselor migraționale;
- j) apare în fața instanței de judecată cu drepturile părții la proces;
- k) exercită alte funcții conform legii.

(2) Primăria își desfășoară activitatea în baza Regulamentului privind constituirea și funcționarea primăriei, aprobat de consiliul municipal.

Articolul 17. Cabinetul primarului

(1) Cabinetul primarului este o subdiviziune din cadrul primăriei, care desfășoară activități specifice de secretariat, consiliere și monitorizare și este condusă de șeful cabinetului.

(2) Persoanele angajate în cadrul cabinetului primarului au statut de personal din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică, sunt numite și eliberate din funcție de către primar și cad sub incidența Legii nr.80 din 7 mai 2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(3) Cabinetul primarului exercită următoarele atribuții:

a) asigură consilierea primarului pe probleme specifice domeniilor de activitate ale administrației publice municipale;

b) reprezintă primarul în relațiile cu cetățenii, administrația publică centrală și locală, alte instituții și organizații, persoane fizice și juridice din țară și străinătate, în baza atribuțiilor stabilite de primar;

c) acordă sprijin, îndrumă și asigură colaborarea dintre subdiviziuni, precum și între acestea și autorități, instituții și servicii ale administrației publice;

d) exercită și alte atribuții stabilite în regulamentul de organizare și funcționare a acestuia, aprobat prin dispoziția primarului .

Capitolul IV

PATRIMONIUL ȘI FINANȚELE PUBLICE ALE MUNICIPIULUI

Articolul 18. Patrimoniul municipal

(1) Patrimoniul municipal este baza economică a municipiului și sursa de venituri și de satisfacere a necesităților social-economice ale populației. Patrimoniul municipal se atribuie domeniului public și celui privat de administrare.

(2) Constituie patrimoniu municipal totalitatea bunurilor mobile și imobile, a drepturilor și obligațiilor cu caracter patrimonial de interes municipal, care nu aparțin altor subiecți de drept conform legii. Orice transfer sau instituire de drepturi, sau grevări în privința patrimoniului municipal din domeniul public pot fi făcute doar la decizia consiliului municipal.

(3) Patrimoniul municipal este separat atât de patrimoniul statului, cât și de cel al unităților administrativ-teritoriale care intră în componența municipiului conform legii.

(4) Patrimoniul municipal și cel al unităților administrativ-teritoriale care intră în componența municipiului sunt administrate exclusiv de autoritățile publice respective (consiliul municipal, consiliile locale, primarul municipiului și primarii satelor/comunelor) conform legii.

(5) Bunurile proprietate a statului, necesare pentru realizarea de către municipiu a atribuțiilor obligatorii prevăzute de prezentul statut și de legislație, se transmit gratuit municipiului în proprietate.

(6) Statutul juridic al patrimoniului municipal și competențele autorităților publice municipale de administrare a acestuia se realizează în conformitate cu Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legea nr.435-XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă, cu alte acte legislative și normative.

(7) Bunurile imobile din teritoriul unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și de nivelul doi ale municipiului Bălți în privința cărora nu s-au eliberat acte de proprietate și nu s-a solicitat înregistrarea drepturilor în Registrul bunurilor imobile, sunt proprietate a unităților administrativ-teritoriale respective.

Articolul 19. Formarea bugetului municipal

(1) Veniturile bugetului municipal Bălți se constituie din impozite, taxe și alte venituri prevăzute de Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

(2) Bugetul municipiului Bălți este constituit din bugetul municipal și bugetele locale – bugetele satelor din componența municipiului Bălți.

(3) Bugetul municipal Bălți se formează și se gestionează în condițiile Legii privind finanțele publice locale nr. 397 din 16 octombrie 2003, Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014.

Articolul 20. Organizarea serviciilor publice

(1) Consiliul municipal are dreptul, la propunerea primarului, să organizeze servicii publice în teritoriul municipiului în domeniile de activitate descentralizate stabilite pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea, potrivit specificului și necesităților, în condițiile legii și în limita mijloacelor financiare disponibile.

(2) Conducătorii serviciilor publice de interes municipal sunt responsabili în fața primarului și a consiliului municipal de executarea atribuțiilor ce le revin.

(3) Personalul serviciilor publice este angajat și eliberat din funcție de către conducătorii acestora și beneficiază de drepturi și obligații în condițiile legii.

(4) Consiliul municipal poate decide, la propunerea primarului, contractarea anumitor servicii publice de la persoane fizice și juridice de drept privat în condițiile legii.

Articolul 21. Controlul administrativ

(1) Activitatea autorităților administrației publice municipale se supune controlului administrativ în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și cu alte acte legislative.

(2) Controlul administrativ al activității consiliului municipal, a primarului se efectuează în conformitate cu Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, cu prezenta lege și cu Regulamentul privind constituirea și funcționarea primăriei.

(3) Controlul administrativ al activității administrației publice municipale se efectuează cu respectarea principiului proporționalității intervenției cu interesul public protejat și cu asigurarea transparenței în procesul decizional.

Capitolul V

Articolul 22. Dispozitii finale

(1) art.17 al.7 a legii intră în vigoare peste un an din data publicării în Monitorul Oficial.

(2) Guvernul în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

- va prezenta Parlamentului propuneri de aducere a legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;
- va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nota informativă
la proiectul de lege cu privire la statutul municipiului Bălți

Orașul Bălți este situat în regiunea de Nord a Republicii Moldova și are statut de municipiu, fiind al doilea ca suprafață și numărul de locuitori după municipiul Chișinău.

Parlamentul Republicii Moldova, la data de 26 octombrie 2012, a adoptat Legea nr. 229 privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind administrația publică locală - art.1, 541, 542, ș.a.; Legea privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova - art.4), prin care municipiului Bălți i s-a acordat titlu de autoritate a administrației publice locale de nivelul al doilea.

Prezentul proiect de lege vine să completeze dispozițiile finale și tranzitorii ale legii sus-menționate, prin care urma ca Guvernul, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, să elaboreze proiectul Legii privind statutul municipiului Bălți.

Municipiul Bălți are în prezent o populație de peste 150 mii de locuitori și reprezintă un important centru de dezvoltare economică și socială în zona de nord a Republicii Moldova.

Municipiul Bălți se bucură de o infrastructură relativ dezvoltată în comparație cu alte orașe din țară, ceea ce este un factor esențial pentru atragerea investițiilor străine. Existența unei Zone Economice Libere în teritoriu, precum și potențialul de extindere al sectoarelor industriale în Parcul Industrial, reprezintă unul dintre factorii strategici de atragere a investițiilor străine.

Din punct de vedere economic, în municipiul Bălți, pe lângă faptul că sunt concentrate o serie de întreprinderi de mare capacitate care contribuie la dezvoltarea economică în ansamblu, însăși municipiul, ca unitate administrativ-teritorială are în specificul său suficient de multe elemente și caracteristici care presupun o altfel de abordare pentru organizarea și asigurarea funcționării resurselor administrative, a serviciilor publice și susținere a sectorului privat.

În aceeași ordine de idei, municipiul Bălți, datorită amplasării sale geografice, este un important nod de transport din zona de nord a țării cu o infrastructură de transport dezvoltată, care asigură legături rutiere, feroviare și aeriene. Municipiul Bălți este traversat de drumul european E583, care leagă România cu Ucraina prin Republica Moldova. Drumul republican R16 leagă municipiul Bălți, prin orașul Fălești, cu punctul de trecere a frontierei dintre Moldova și România în satul Sculeni. Drumul R13 Bălți - Șoldănești - Râbnia leagă orașul Bălți și orașul Florești și continuă spre est către intersecția cu M12, care, de asemenea, asigură accesul principal către Aeroportul Internațional Mărculești. Prin drumul internațional M14 municipiul face legătura cu Cernăuți (Ucraina).

Municipiul Bălți, de asemenea, concentrează o impresionantă infrastructură culturală și educativă, inclusiv, Institutul de Cercetări de Câmp „Selecția”, Universitatea de Stat din Bălți, Filiala Academiei de Științe, o serie de instituții media, etc.

Astăzi, municipiul Bălți funcționează fără un Statut prin care să fie reglementate particularitățile specifice ale organizării și funcționării autorităților administrației publice locale din componența sa.

Din aceste considerente, mai multe autorități ale administrației municipale sunt nefuncționale, iar relațiile dintre autoritățile municipale și cele locale din componența municipiului sunt neclare.

Adoptarea prezentului proiect de lege va permite consiliului municipal Bălți și primarului municipiului Bălți să întreprindă o serie de acțiuni ce vor duce la consolidarea capacității administrației publice municipale, a raporturilor acesteia cu administrația

publică locală din componența municipiului, dar și cu serviciile publice municipale, și vor impulsiona dezvoltarea regiunii în ansamblu.

În acest context, proiectul de lege conține o serie de prevederi noi neprevăzute până acum în legislația din domeniu, dar absolut necesare pentru atingerea scopului pentru care și a fost creată administrația publică locală.

Așadar, în proiectul de lege este prevăzut un compartiment separat consacrat caracteristicii generale a competențelor administrației publice locale a municipiului Bălți, care ar putea fi extinsă asupra administrațiilor publice locale din toate unitățile teritorial-administrative. În compartimentul dat, cât și în compartimentele ce țin de activitatea primarului, se propune a introduce delimitarea între competențele proprii și cele delegate, iar competențele proprii, la rîndul său, se propune de a împărți în cele obligatorii și cele voluntare. Această delimitare a competențelor va trebui să asigure acoperirea financiară necesară pentru realizarea tuturor competențelor administrației publice locale. Se presupune ca competențele delegate să fie finanțate din bugetul de stat, iar cele proprii din bugetul local. Acest lucru va permite instituirea unui echilibru dintre responsabilitățile puse în seama administrației publice locale și sursele financiare disponibile pentru onorarea acestor responsabilități.

Se mai propune de prevăzut în compartimentul ce reglementează organizarea activității consiliului municipal Bălți posibilitatea adoptării nu numai a deciziilor pe probleme ce țin de competența exclusivă a organului reprezentativ și deliberativ al autorității publice locale, dar și a mesajelor și scrisorilor adresate altor autorități publice pe probleme ce țin de competența acestora, dar care au impact asupra comunității locale respective. Iar pentru ca acest drept să nu fie unul declarativ se prevede un termen concret de 30 de zile. În acest termen organul căruia îi este adresat mesajul sau scrisoarea să întreprindă măsurile de rigoare cu informarea despre aceasta în mod oficial a consiliului municipal Bălți.

Totodată, trebuie de atras atenția asupra necesității modificării altor legi conexe, cum ar fi Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435-XVI din 28.12.2006, Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003 și, eventual, altor acte legislative, în scopul aducerii cadrului legal în acord cu Legea privind statutul municipiului Bălți.

Prevederile din sistemul financiar-bugetar vor asigura municipiul Bălți cu un management eficient a politicilor financiare necesare pentru dezvoltarea serviciilor publice.

În momentul de față modificările operate în Legea finanțelor publice locale nr. 397 din 16.10.2003 au dus la centralizarea totală a veniturilor la nivel de stat, ceea ce nu a permis de a lua în considerație prevederile Legii nr. 168 din 15.06.2016 cu privire la modificarea Legii nr. 68 din 05.04.2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015 și nu au permis să fie asigurate garanțiile în privința autonomiei financiare și stabilizării finanțelor publice locale aprobate prin Carta Europeană a Autonomiei Locale și fixate în Constituția Republicii Moldova, Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435-XVI din 28.12.2006, Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006.

Modificările structurale ale veniturilor bugetului local operate din anul 2015, excluderea bugetului municipal Bălți din sistemul de obținere a transferurilor generale au dus la o scădere reală a atribuțiilor consiliului local. Principalele surse bugetare de venit, cum ar fi impozitul pe venit de la persoanele juridice și peste 50% din impozitul pe venit de la persoanele fizice sunt centralizate la nivel de stat.

Aceste circumstanțe practic au dus la imposibilitatea atragerii surselor financiare suplimentare la nivel local pentru acoperirea problemelor nerezolvate.

În consecință, drepturile garantate ale autorităților administrației publice locale de a poseda un potențial real pentru îndeplinirea atribuțiilor proprii și delegate de prestare a serviciilor publice populației sunt coborâte la un nivel minim.

Mai mult decât atât, modificările operate în Legea privind finanțele publice locale au încălcat dur prioritățile financiare ale APL, în special, prin aceea că modificările relațiilor interbugetare trebuiau să fie precedate de stabilirea standardelor de costuri și standardelor calității resurselor necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor, evaluarea surselor bugetare, din contul cărora are loc finanțarea atribuțiilor transmise.

Ca exemplu, pentru modernizarea gospodăriei locativ-comunale din mun. Bălți sunt necesare nu mai puțin de 2,0 miliarde de lei. În timp ce în bugetul municipal pe anul 2021 pentru toată sfera economică au fost prevăzute doar 111,4 milioane de lei.

Pentru instituțiile din sfera socială în baza propriilor atribuții sunt necesare, conform celor mai modeste estimări, peste 150,0 milioane de lei, în condițiile în care pentru anul 2021 au fost planificate pentru acest scop doar 59,8 milioane de lei.

În scopul asigurării unui regim normal de funcționare a sferei bugetare pe propriile atribuții, partea de cheltuieli trebuie să constituie mai mult de 1,5 de miliarde de lei. Reieșind din sursele de venit disponibile în conformitate cu legislația în vigoare, Consiliul mun. Bălți a aprobat un buget de 667,2 de milioane de lei ceea ce constituie doar 44,5% din realul necesar. Cum se vede, pentru asigurarea propriilor atribuții în domeniul prestării serviciilor publice este necesară o bază financiară considerabilă. În același timp, centralizarea totală a veniturilor la nivel de stat care a avut loc din anul 2015 a lipsit autoritățile publice locale de garanții în privința realizării propriilor posibilități financiare și economice stabilite prin Carta Europeană a Autonomiei Locale și fixate în Constituția Republicii Moldova, Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435-XVI din 28.12.2006, Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006.

Pe teritoriul municipiului Bălți, funcționează structuri ale sistemelor de educație, sănătate care prestează servicii contingentului său (studenților instituțiilor de învățământ superior, mediu special, pacienți ai instituțiilor medicale) care, la rândul lor, beneficiază de serviciile infrastructurii municipiului (transport, instituții de cultură, sport, etc.), ceea ce duce spre o majorare a cheltuielilor bugetare.

2. În Codul Fiscal:

În scopul administrării integrale a impozitelor și taxelor locale din teritoriu de către Primăria mun. Bălți, este necesară includerea modificărilor corespunzătoare în titlurile V, VI, VII a Codului Fiscal.

Neconcordanța actelor legislative creează dificultăți în administrarea *taxei pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiului*.

Dreptul de licențiere a transportului municipal de călători o are Camera de licențiere. În licență se indică doar tipul de activitate - transportul pasagerilor – fără a specifica localitatea pe teritoriul căreia este permisă furnizarea serviciilor de transport. Conform alin.(1) art.27 din Codul transporturilor rutiere nr.150 din 17 iulie 2014, licența pentru transportul rutier „oferă titularului dreptul să desfășoare transportul cu taxi al pasagerilor contra cost, fără obținerea oricărei alte autorizări”. În același timp, conform alin.(5) art.293 din Codul Fiscal al RM, „taxa pentru prestarea de servicii pentru transportul rutier de călători pe teritoriul municipiului se calculează din ziua indicată de către autoritatea administrației publice locale în autorizațiile/notificările/coordonările corespunzătoare, eliberate de către aceasta”.

Este necesară includerea modificărilor în alin.(1) art.27 din Codul transporturilor rutiere și aducerea în concordanță cu prevederile alin.(5) art.293 din Codul Fiscal.

Un control insuficient din partea organelor fiscale asupra veridicității calculării și transferării în volum deplin în bugetul municipal a impozitelor și taxelor locale, în special, a impozitului pentru bunurile imobiliare achitat de către persoane juridice, a taxelor locale (taxa pentru amenajarea teritoriului; taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale; taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei); taxa de aplicare a simbolicii locale; taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii; taxa de piață; taxa pentru cazare; taxa balneară; taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători; taxa pentru parcare; taxa pentru dispozitivele publicitare) prevăzute de Titlul VII al Codului Fiscal al RM, transferarea impozitului pe avere (Titlul VI¹ al Codului Fiscal al RM) achitat de proprietarii bunurilor imobiliare aflate pe teritoriul municipiului în bugetul de stat, nu în bugetul local, – toate acestea duc la micșorarea semnificativă a părții de venit a bugetului municipal Bălți.

Reieșind din cele expuse mai sus, în corespundere cu art. 109 al Constituției RM, Carta Europeană a Autonomiei Locale, art. 3 al Legii privind descentralizarea administrativă nr. 435-XVI din 28.12.2006, art. 3 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, în scopul de a extinde autonomia locală, este necesar:

- de a completa cu p. 3 art. 298 din Titlul VII al Codului Fiscal, p.4 din Hotărârea Guvernului nr. 998 din 20.08.2003 privind activitatea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei, cu prevederea transmiterii funcțiilor de administrare a taxelor locale (Titlul VII al Codului Fiscal) de la organele fiscale către direcție corespunzătoare din componența primăriei municipiului Bălți, inclusiv, taxa pentru amenajarea teritoriului, taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei), taxa de aplicare a simbolicii locale, taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, taxa de piață, taxa pentru cazare, taxa balneară, taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători, taxa pentru parcare, taxa pentru dispozitivele publicitare;
- în art. 156-158 din Titlul VII al Codului Fiscal, Hotărârea Guvernului nr. 998 din 20.08.2003 privind activitatea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei de a reglementa exercitarea funcției de administrare a impozitului pentru bunurile imobiliare achitat de persoane juridice ca sarcina serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei municipiului Bălți;
- de a modifica art. 287⁶, ct. 287⁷ din Titlul VI¹ al Codului Fiscal, asigurând, la nivel legislativ, transferul impozitului pe avere în bugetele locale.

Lipsa cheltuielilor necesare pentru reevaluare în masă a obiectelor imobiliare ale municipiului, cât și delimitarea terenurilor, neprevăzute de zeci de ani în bugetul de stat al țării, provoacă reducerea semnificativă a bazei de impozitare, și, prin urmare, imposibilitatea realizării calitative și oportune a tuturor proiectelor de infrastructură necesare funcționării normale a municipiului.

În domeniul Gospodăriei de locuințe și gospodăria serviciilor comunale:

Întru implementarea prevederilor Legii Republicii Moldova nr.303 din 13.12.2013 „Cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și canalizare”, este necesară aducerea în concordanță cu această lege toate actele legislative și reglementările existente în acest

domeniu, precum și excluderea din legea menționată a articolelor care fac lobby-ul intereselor operatorilor din această sferă:

- în art.181 din Codul Contravențional de inclus modificări privind extinderea drepturilor specialiștilor din serviciile publice în domeniul locuințelor și serviciilor comunale;
- de simplificat Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.707 din 20.09.2011 cu privire la unele măsuri de eficientizare a funcționării sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, în ceea ce privește mecanismul de deconectare de la sistemul de încălzire centrală pentru proprietarii de apartamente și a caselor de locuit;
- de transmis lucrările de curățare a bazinelor acvati din republică către Ministerul Mediului.

În concluzie, trebuie remarcat faptul că aprobarea și punerea în aplicare a proiectului de lege va permite, în cele din urmă, crearea condițiilor necesare activităților administrației publice locale a municipiului Bălți pe baza principiului autonomiei locale stabilit și garantat de Legea administrației publice locale nr.436-XVI din 28.12.2006, Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale. De asemenea, proiectul de lege ar putea servi drept model pentru revizuirea tuturor actelor legislative din domeniul administrației publice locale, care ar putea fi aplicat în toate unitățile administrativ-teritoriale din Republica Moldova.

Proiectul de lege este constituit din următoarele elemente structurale:

Capitolul 1 – Dispoziții generale

Capitolul 2 – Consiliul municipal

Capitolul 3 – Primarul și aparatul său

Capitolul 4 – Patrimoniul și finanțele publice ale municipiului

Capitolul 5 – Dispoziții finale

Boris Morcov *Yvon Liliana* *Paul*